

Woensdag

den 26. Junij.

T U R K I J E N.

KONSTANTINOPEL den 25. Mei. De Grootte Heer heeft op nieuw de uitrusting van een vloot bevolen; in het armenisch wordt met den meesten spoed gewerkt. De Kapitan-Pacha is, na de bemagtiging van het eiland Scio, alwaar hij 15,000 Aziaten heeft gelaten, den 13. dezer naar de wateren van Morea gezet, zonder tegen Samos nog iets ondernomen te hebben. Men zegt dat in het gebergte van Scio zich nog eenige Grieken bevinden, die wanhopig strijden, doch den dood niet kunnen ontkomen. Men verzekert dat de Reis-Effendi aangekondigd heeft, dat de Griekische eilanden binnen een maand en Morea binnen twee maanden, zullen onderworpen zijn. De Porte zal moeijelijk voor die gebeurtenissen, een beslissend besluit omtrent hare betrekkingen met Rusland nemen. Men had gedacht dat de Hospodari over Moldavie en Walachije weldra zouden zijn benoemd geworden; doch zulks schijnt nog zoo spoedig niet te zullen plaats hebben. De Divan gedraagt zich niet veel trotschheid, en alle bewilligingen bestaan slechts in beloften. De nota van den 18. April zegt duidelijk dat de Porte zal doen wat haar behaagt. Om commissarissen naar de Russische grenzen te zenden, beschouwt de Divan als beneden deszelfs waardigheid.

Op de Bazar alhier ziet men nog dagelijks eenige honderden Christen vrouwen en kinderen te koop aanbieden, welke den buit der Aziaten zijn geworden. Dit is een hartverscheurend gezicht; deze ongelukkigen omvatten de knieën der Christenen, welke hen koopen en aldus het leven redden. Ook onder de Turken dezer hoofdstad vindt men enkele voorbeelden van menscheit jegens de Grieken. Een Effendi kocht voor eenige dagen een vrouw en twee kinderen en deed hen naar zijn buitenverblijf brengen. Tot onbeschrijflijke vreugde vond deze ongelukkige moeder aldaar haren man, dien zij reeds dood geloofde, en dien door toeval op een andere plaats was gekocht, en met het opzigt der tuinen van den Effendi belast was. Deze familie van erkentenis doordrongen, wierp zich op de knieën en dankte den Hemel onder het storten van tranen. De Effendi van deze toevallige omstandigheid onderrigt en bewogen, schonk deze familie de vrijheid, en verzekerde haar van zijne bescherming.

Even als men bij het begin van den Griekischen opstand alle de familien der Fanariaten heeft uitgeroeid, zoo handelt men thans met de rijke Griekische Kooplieden. Men weet wat er van het lot der Kooplieden van Scio, die alhier waren gearresteerd, en welkers leven door de Turksche ministers aan lord Strangford waren gewaarborgd, is geworden. Op den 15. Mei zijn vele rijke Grieken ter dood gebracht, hunne goederen in beslag genomen en hunne vrouwen en kinderen verkocht, als onder anderen Theodor Ralli, Sante Rodonachi, Michel Schilizzi, Hamati Pacha, Michel Vuro, Fr. Franghiadi, Jan Gulatti, (deze is te Scio gevangen genomen en herwaarts gebracht om vermoord te worden), George Niali, Constantin Glinis en Michel Mitarachi.

De Reis-Effendi heeft nog geene nadere nota aan de Ambassadeurs van Oostenrijk en Engeland doen overgeven, doch wel een kopij van de order, waarbij de Aziaten uit Moldavie en Walachije worden teruggeroepen. Men wil dat de Reis-Effendi op nieuw klagen tegen Rusland, aan lord Strangford heeft gedaan, vermits de Russen een kleine vesting op de grenzen van Azie bezetten.

R U S L A N D.

PETERSBURG den 7. Junij. Sedert eenige weken hebben wij bij voortdurend koud weder, en zeer zeldzaam regen; onze anders heldere nachten zijn tegenwoordig zeer donker. In onze Zuidelijke provincien, namelijk in Kursk, heerschte in Maart en April een warmte van 15 tot 18 graden Reaumur, en op den 19. Mei bekwaam men aldaar bij ruwe noordewinden een felle vorst.

Onze handel beantwoordt geenzins aan de verwachting welke men zich bij het invoeren van het nieuwe tolarif daarvan gemaakt had. De invoer is tot heden van weinig belang.

Uit Wilna schrijft men, dat de grootvorst Michael op den 27. Mei, aan het hoofd van het lijfgarde-regiment van Semenoff aldaar is binnengetrokken.

Gisteren is de Franche gezant de graaf de la Ferrounais voor eenige dagen naar Oud-Finland vertrokken, om den in de nabijheid van Wiburg zich bevindende waterval Immatra, in oogenfchouw te nemen.

Bij een Ukase van den 24. April wordt, op voorstelling van den Gouverneur van Sibirie, toegestaan, dat landlieden uit andere minder vruchtbare provincien des rijks, zich in de vruchtbare streken van Zuidelijk Sibirie, mogen nederzetten.

Binnen kort zullen de kooplieden dezer stad, het fraaiest borstbeeld van Z. M. den Keizer, door den staatsraad Martos, van wit marmer vervaardigd, in de groote zaal der Beurs, doen plaatsen.

Z W E D E N.

STOKHOLM den 11. Junij. De manoeuvres der troepen op Ladugardsgarde duren steeds voort. Gisteren werd een positie bij Drottningberget met 20 kanonnen, 3 bataillons infanterie en een afdeling kavalerie, onder bevel van den generaal Pejron, verdedigd. De geheele overige armee greep die positie aan. Z. M. de Koning bestuurde zelfs de geheele operatie.

In het kerkspel Grue, in het amt Hedemarken in Noorwegen, is een kerk afgebrand, waardoor vele ongelukken ontstaan zijn. De kerk was van hout en met teer bestreken, en stond dierhalve in eens in volle vlam. Verscheiden honderden personen, die zich daarin bevonden, stopten door het geweldige gedrang den ingang toe, zoo dat niemand de deur uit kon. Men snelde hierop naar de vensters en sprong uit dezelve, waardoor vele menschen zich reddeden. De leeraar, die zich nog op den predikstoel bevond,

redde zich ook door een gewaagden sprong het leven. Echter kwamen meer dan 100 personen in de vlammen om. De brand was door de nalazigheid van den Koster, een hoog bejaard man, welke met het vuur tot het aansteken der Altaarkasten benoodigd, niet de noodige voorzigtigheid gebruikte had.

De stad Cimbrishamn heeft dezer dagen door een brand veel geleden. Bij den brand welke den 23. der vorige maand de Finlandsche stad Ulesborg geheel vernield heeft, zijn vele menschen in hunne huizen verbrand en meer dan 4000 menschen dwalen zonder dak en voedsel rond.

S P A N J E.

MADRID den 10. Junij. De Koning heeft op nieuw zijne bekrachtiging geweigerd van het decreet, betrekkelijk de heerlijke regten en de leenroerige goederen, door de Cortes voor de tweede maal aangenomen. Eene derde weigering zoude aanleiding geven om voor het eerst toevlugt te nemen tot het 149ste art. der Constitutie, bij hetwelk de Koning genoodzaakt wordt zijne toestemming te geven.

Volgens berichten van Valencia heerschte aldaar de besterust. De Gouverneur van die stad is gearresteerd. Hij had op het oogenblik dat de Nationale Militie het beleg van de Citadel opbrak, den generaal Elie verborgen; doch zulks werd den volgende dag ontdekt. Men heeft vele papieren van den generaal Elie in beslag genomen, welke een groot licht verspreiden. Vele personen van aanzien zijn daarin betrokken. De heer Navas, welke door het uitgeven van eenige schimpfchriften veel kwaad veroorzaakt heeft, heeft, zoodra hij vernam dat men zich van de papieren van Elie had meester gemaakt, zich voor het hoofd geschoten.

De Bisschoppen hebben op uitnoodiging van de Cortes, trekkende en nadrukkelijke Herderlijke brieven rondgezonden, om de geestelijkheid tot haren plicht terug te brengen, en het volk; deszelfs ware belangen, de verkleeftheid aan de Constitutie, onder het oog te brengen.

De generaal Llobera zegt in zijn bulletin, gedagteekend Geronne den 30. Mei het volgende: „Op het oogenblik heb ik een kolonne van 700 oproerlingen, onder de bevelen van Misas en van den verrader Besferts, verslagen. Een honderdtal heeft zich op de Franche grenzen gered. Wapenen, ammunitie, bagage, alles is in mijne magt gevallen. Men vindt hier geene oproerigen meer.”

Het opperhoofd der oproerlingen Cubellas, is, met vier anderen gevangen genomen, niettegenstaande de menigte geweerfchoten, welke uit de ramen van het klooster der Kapucijnen, nabij Cervera, gedaan werden, in hetwelk zij gevlugt waren. Verscheiden Moenniken zijn bij den aanval op het klooster omgekomen; de overige zijn aan de Justitie overgeleverd.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN den 14. Junij. Het metaaliek is heden op 80½ en de bank-actien op 784 genoteerd geworden.

Van de grenzen van Moldavie schrijft men in dato den 3. Junij het volgende:

„In de Prinsdommen blijft de staat van zaken steeds hetzelfde, te weten, dat de Aziaten van daar vertrokken zijn, doch dat de Turken uit Europa nog geen aantallen maken om hen te volgen. De posten van Bucharest die achterwege gebleven waren, zijn eindelijk aangekomen, en hebben brieven van den 25. en den 28. Mei medegebracht, welke alle melden dat sedert het vertrek der Aziaten en der Saporofchans, er veel minder buitensporigheden bedreven werd, doch dat men te vergeefs het vertrek der Europeische troepen verwachtte had. Reizigers uit Silistria komende meenen zelfs dat de vertrokkenne Aziaten door een gelijk getal Europeische troepen zullen vervangen worden. In klein Walachije heeft het vertrek der troepen bestaan in een verandering der garnizoenen. In alle gevallen is het voor het oogenblik een groot geluk dat de Aziaten die plunderen en moorden leerden, den Donau weder overgetrokken zijn. Men wist nog niets met zekerheid omtrent de benoeming der nieuwe Hospodaren; doch er was een nieuwe Franche Consul te Bueharest aangekomen.”

Uit Semlin wordt van den 3. Junij het volgende geschreven:

„Er zijn te Belgrado brieven van Bitoglia van den 23. Mei aangekomen, volgens dewelke er een algemeene onrustelust in die streken heerscht. De Turken trekken met een groote magt op Larissa. De Sultien en Albanezen zouden zich aan Chourschid-Pacha onderworpen hebben, welke thans alles in het werk stelt om zijne vereeniging met den Pacha van Solonika te bewerkstelligen, ten einde door Livadie naar Morea te trekken. Men kan dus weldra beslissende gebeurtenissen in die streken te gemoet zien. Bij den tegenwoordigen staat van zaken kan niets dan een wonder de Grieken redden.”

MUNCHEN den 15. Junij. Er zal bij de Beijersche armee een groote verandering plaats hebben. De beide Hussaren-regimenten, het regiment Uhlanen, een gedeelte van het regiment Karassiers en twee eskadrons van de Garde du Korps, zullen ontbonden worden.

FRANKFORT den 19. Junij. De Koning en de Koningin van Wurtemberg zijn gisteren uit Stutgardt vertrokken, en hebben te Mentz nachtverblijf gehouden. Zij schepen zich heden naar Koblenz in; van daar zal de Koningin zich naar Ems, en de Koning zich naar Ostende begeven, om de zeebaden te gebruiken. Daags voor het vertrek van Stutgardt had de Koning audientie verleend aan den graaf van Caraman, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister van Frankrijk, welke de eer had zijne geloofsbriefen aan Z. M. aan te bieden.

Uit Smirna heeft men de volgende berichten, in dato den 17. Mei, ontvangen:

„Onze stad geniet bij voortdurend rust. Ongelukkig komen er van alle kanten troepen aan om zich naar Chisme te begeven; welke wederom 3 Grieken gekwetst hebben, niettegenstaande de politie de grootste waakzaamheid aan den dag legt. Er zijn door de Porte nieuwe firmans ten

een. Intuschen waren eenige detachementen aangekomen, gemeente van Herbeheim, de bliksem in een huis is geslagen, welke de gevangenen naar het kasteel van Saumur overbragden, waar door hetzelfde benvens de schuur en stallen, in ten. Een der medgezelten van den generaal is, naar men zegt, een Notaris, de eigenaar van de landhoeve.

N. E. D. E. R. L. A. N. D. E. N.

BRUSSEL den 22. Junij. Heden wordt Z. K. H. de Prins van Oranje, in deze residentie te gemoet gezien.

H. M. de Koningin van Zweden is gisteren van hier naar Aken vertrokken.

BRUSSEL den 23. Junij. Z. K. H. de Prins van Oranje, is heden in deze stad aangekomen.

GEND den 23. Junij. De Koning van Wurtemberg is heden deze stad gepasseerd; Z. M. reist onder den naam van graaf Zeck, en heeft zich eenige oogenblikken aan het hotel Gisteren stond zij 350 graden regte opklissing met 13 graden zuidelijke declinatie; hare beweging veert haar, met eenen snelheid van een graad per dag, naar de Zuidpoel. Uit Straatsburg schrijft men, dat den 12. dezer, in de

een hevige brand is uitgebarsten, waardoor een aanmerkelijk schade is veroorzaakt; de handel alleen heeft daarbij een verlies van 4 500,000 rijksdaalders geleden.

P. R. A. N. K. R. I. J.

PARIJIS den 20. Junij. In de voorgaanden nacht heeft het alhier, gedurende meer twee uren, sterk geregend. Heden morgen geleek de tuin der Tuileries naar een uitgestreken vijver.

Men verzekert dat de Generaal Berton, gister avond ten 8 ure, onder een sterk eskorte, alhier is aangekomen. Uit een nader verflag wegens de arrestering van den generaal Berton, blijkt, dat men zijne ontdekking en gevangenneming, aan een wachmeister der karabieniers van Monfieur, te Saumur in garnizoen leggende, heeft gemaakt, te danken heeft. Deze wetende dat die generaal zich niet naar Spanje begeven had, zoo als men gezegd had, veruiste als of hij, de gevoelens van eenige jonge lieden, die de schuldplaats van dien generaal wisten, toegedaan was, en bij dood ter aarde viel. Hierop gingen de landlieden uit

Alle aangewasfen zijn vernield en verticbiden duizenden boomcn ontworteld. Het getal der nedergeflaggen en vernielde vruchtbomen beloopt bij de twee duizend; alleen in het Groothertogelyk Bosch zijn 39 vruchtbomen en 143 voor het grootfte gedeelte de fchoonfte en grootfte uithandige boomcn onworteld en vernield.

In de fted hebben de huizen veel geleden; van eenige huizen zijn de muren omgewaaid, van andere de dakken, fchpoorreenen en vensters vernield. Verfcheiden menfchen zijn gewond geworden.

KASSEL den 17. Junij. De Keurvorst is den 14. van hier vertrokken om eene reis door Zwitferland te ondernemen. Hij reist onder den naam van graaf van Steimar.

SCHWIERIN den 17. Junij. Eerfieren hebben de jongefchuwden, de erfgroothertog Paul Frederik, en zyne gemalin Alexandrina, geboren Prinfes van Pruiffen, hunnen plegtigen intog in deze hoofdstad gehouden.

HANNOVER den 17. Junij. Gisteren was er een eene van den Kroonprins van Zweden, groene parade, waaraan groot diner bij den hertog van Cambridge. Heden morgen heeft

de prins zyne reis over Munfter en Dufeldorp naar Akren voortgezet, alwaar hij den 22. zal aankomen.

Te Stade is een nieuw Seminarium opgeveij en den 3. dezer geopend, hetwelk tot doel heeft om bekwame fchoolonderwijzers opteleiden.

BERLIN den 18. Junij. Meden op den verjaardag van den flag van Belle-Alliance (Waterloo), zijn de beide marfreen ftaandbeelden der helden Scharnhorst en Bulow, welken aan de beide zijden van het nieuw wachtgebouw, regt tegen over het paleis, opgericht zijn, onthuld; op het oogenaanblik dat zulks plaats had, weegfakende de lucht van het gefchreeuw der menigte. Deze kunftstukken zijn door Profeflor Rauch vervaardigd; beide helden zijn in militaire kleding afgebeeld. Het eerfte heeft tot opfchrift: *Frederik Wilhelm III.*, aan den generaal *Scharnhorst*. Op het voetstuk ziet men den Pruiiffchen adelaar; op de tweede zijde *Minerva*, de godin der wijsheid en onderwijzende; op de derde zijde de opvoering van nieuwe wapenen in plaats der verbrokenen; van afgeftorvenen ftaandbeelden worden danes gemaakt; en op de vierde

zijde bedekt *Minerva* met haar schild de tot den tirjd inel-
lende zonen des vaderlands.

Het tweede standbeeld heeft het opschrift: *Frederik Wil-
helm III*, aan den generaal graaf *Bulow van Dornowitz*. Deze
beeld heeft de hand aan zijn degen. Op de eerste zijde van
het voetstuk ziet men ook den Pruisfche adelaar; op het
tweede de godin der overwinning, den lauwerkrans voor
Grosbeeren en Dornowitz overtrekkende; op de derde zijde
zweeft de Pruisfche adelaar over de door *Bulow* genomene
planten, die met namen (Doesburg, Zutphen, Arnhem,
Reusz, Herogenbosch, Gorcum, La Ferte en Soissons) aan-
gevezen worden; op de vierde zijde staat de godin der over-
winning met eenen naar den slag vliegende leeuw, met het
opschrift: *Belle-Alliance*.

Morgen zal er voor het paleis groote parade gehouden
worden; waarna de troepen voorbij de standbeelden zullen
deffigen.

Heden wordt Z. M. de Koning, uit Mecklenburg, alhier
afgevaardigd, alomtverreemd, dat de elcgronoberg en elf-
grootkoning van Weimar, eenigen tijd alhier zullen komen

doorrengen.

De Russifche veldjager *Fudersoff*, is als keierij daze Nad-
gepasteerd, komende van Dunaburg en zich naar 's Graven-
hage beeyvende.

HAMBURG den 20. Junij. Van de Russifche grenzen
fchrijft men van den 5. dezer, het volgende: "De Generaal
Diebitch is in allen fpoed naar Wilna vertrokken, wetwaars
hem de opperbevelhebber van het eerste leger, graaf van
Sacken, gesejld is. Wilna is thans vol met militaircn,
er bevinden zich aldaar meer dan 40,000 man. De duple
der levensmiddelen is uit dien houde aldaar tot eenen hoo-
gen graad fettegen."

Uit Warfchau fchrijft men in dajo den 10. dezer, dat de
grootvorst *Kooslanyn*, vergezeld van den grootvorst *Michaël*,
naar Wilna aldaar zijn aangekomen. De Poolfche regering
heeft bevolen dat er geene houten huizen meer mogen gebouwd
worden, ten einde daar door de veelvuldige ongelukken met
brand te voorkomen.

Vit. Stockholm fchrijft men, dat op den 12. dezer, aldaar
Zie verder den kof van de eerste bladz.